

Κυρία Υπουργέ, κύριε γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος, κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι...

Εκ μέρους της ομάδας εργασίας του Υπουργείου Πολιτισμού θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω τη χαρά των μελών της ομάδας γιατί σήμερα ολοκληρώνεται μια μακροχρόνια και επίπονη διαδικασία που πιστεύουμε ότι σηματοδοτεί την απαρχή μιας πολιτικής αλλαγής για τα ελληνικά μουσεία.

Έργο της ομάδας εργασίας που έχει διεπιστημονική σύνθεση, είναι η επεξεργασία και η προώθηση των θεμάτων που άπτονται του ζητήματος της αναγνώρισης, της πιστοποίησης δηλαδή των μουσείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου που ενσωμάτωσε επιστημονικές απόψεις και ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (του ICOM), σε συστάσεις της UNESCO και κυρίως σε διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα μας.

Θα αναφερθώ συνοπτικά στη σημασία της αναγνώρισης των μουσείων. Πράγματι, η διεύρυνση της έννοιας της πολιτιστικής κληρονομιάς, η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών, οι κοινωνικές αλλαγές, έχουν διαφοροποιήσει την οπτική των μουσείων. Εκτός από την προστασία, την τεκμηρίωση και την ανάδειξη των πολιτιστικών αγαθών, τα μουσεία καλούνται πλέον να αποκτήσουν εξωστρέφεια απαντώντας στις απαιτήσεις ενός διευρυσμένου κοινού. Ο προβληματισμός αυτός μαζί με τις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις για εξεύρεση πόρων, τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα έχουν ανοίξει μία ευρεία συζήτηση για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των μουσειακών οργανισμών. Αξίζει να σημειώσουμε ότι τον Νοέμβριο του 2015 η 38^η γενική συνέλευση της UNESCO υιοθέτησε για πρώτη φορά τη σύσταση που αναφέρεται στην προστασία και προαγωγή των Μουσείων και των συλλογών, στην ποικιλομορφία τους και στον ρόλο τους στην κοινωνία.

Ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο στη σύσταση αυτή αφιερώνεται στις πολιτικές λειτουργίας των μουσείων σύμφωνα με τα διεθνώς καθιερωμένα πρότυπα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το θέμα της αναγνώρισης. Από τότε που ολοκληρώθηκε ο καθορισμός της ακολουθητέας διαδικασίας, η επεξεργασία των προς συμπλήρωση εντύπων και η δημόσια διαβούλευση μέχρι σήμερα, όπως είπε και η υπουργός, έχουν

κατατεθεί τριάντα περίπου-κάτι παραπάνω- αιτήσεις προελέγχου ενώ εικοσιπέντε μουσεία έχουν περάσει με επιτυχία το πρώτο αυτό στάδιο και ετοιμάζονται για το δεύτερο μεγάλο βήμα, τον τελικό έλεγχο από την ομάδα εργασίας και την παραπομπή του φακέλου στο Συμβούλιο Μουσείων του Υπουργείου Πολιτισμού και θα ελεγχθούν για γνωμοδότηση. Για την ενημέρωση μουσείων και άλλων φορέων έχουν ήδη οργανωθεί δύο ανοικτές ενημερωτικές συναντήσεις.

Το Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος είναι το πρώτο μουσείο που αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Εκτός από την αξία αυτού καθαυτού του γεγονότος η αναγνώριση του Μουσείου αυτού έχει ιδιαίτερη σημασία και για άλλους λόγους. Καταρχήν γιατί η δημιουργία και κατόπιν η λειτουργία του Δημοτικού Μουσείου Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος είναι το αποτέλεσμα αγαστής και πολυεπίπεδης συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου και του Δήμου Καλαβρύτων, δηλαδή του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Για την οργάνωση του μουσείου εργάστηκαν πολλές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα έργο του υπουργείου που τώρα έχει αποδοθεί στην κοινωνία και ανήκει στους κατοίκους της ιστορικής αυτής πόλης. Η αναγνώριση αυτή είναι σημαντική επίσης γιατί πρόκειται για ένα μουσείο σύγχρονης ιστορίας. Η δημιουργία των μουσείων αυτών αποτελεί διεθνώς μια μεγάλη πρόκληση αφού σε αυτά σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές αντιλήψεις ιστορικά τεκμήρια και προσωπικά βιώματα λαμβάνονται υπόψη για τη συγκρότηση της μουσειακής αφήγησης και για τη σύνταξη της μουσειολογικής μελέτης. Για το λόγο αυτό μπορούμε να πούμε ότι το Μουσείο Καλαβρύτων αποτελεί σημείο αναφοράς για τα μουσεία της κατηγορίας αυτής. Ακολούθησαν άλλα δύο μουσεία το Μουσείο Μικρασιατικού Πολιτισμού Φιλίως Χαϊδεμένου στην Νέα Φιλαδέλφεια και το Μουσείο Δημοκρατίας στον Αϊ Στράτη.

Πολλές φορές διάφορα μουσεία ή μουσεία με εισαγωγικά μας υποβάλλουν το ερώτημα για ποιο λόγο να προχωρήσουν στη διαδικασία της αναγνώρισης. Εδώ διαφαίνεται μία υποσυνείδητη ανησυχία, συναισθηματικά φορτισμένη, για την πιθανή αποξένωση των συλλεκτών-ατόμων και φορέων- από τα αντικείμενα της συλλογής τους, για το βαθμό του ελέγχου τους από το κράτος και κυρίως για το αν θα έχουν τη δυνατότητα, υπό ποιες προϋποθέσεις θα λαμβάνουν κρατικές

επιχορηγήσεις. Το θέμα της αναγνώρισης έχει όμως άλλες πολύ πιο ουσιαστικές διαστάσεις.

Πιστεύουμε ότι εκτός από την εφαρμογή ενός συστήματος αναγνώρισης και η ίδια η διαδικασία έχει ιδιαίτερη σημασία για πολλούς λόγους. Και συγκεκριμένα: Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, της προετοιμασίας δηλαδή των φακέλων σχηματίζεται μια σαφής εικόνα του υπό εξέταση μουσείου. Εντοπίζονται δηλαδή σε συγκεκριμένα μουσεία έξι κατηγορίες μουσείων, παρέχεται η δυνατότητα ανάλυσης των θετικών και των αρνητικών στοιχείων η οποία μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για την κατάρτιση προγραμμάτων βελτίωσης. Έτσι διευκολύνονται τα μουσεία να αυτοαξιολογηθούν, όπως ήδη αναφέρθηκε, και να σχεδιάσουν τη στρατηγική τους έχοντας σαφείς στόχους. Τα συμπεράσματα της διαδικασίας αναγνώρισης μπορούν επίσης να κατευθύνουν δημιουργικά την εργασία του προσωπικού των Μουσείων σε όλα τα επίπεδα και να συμβάλουν στην ενεργό ανάμειξη των εργαζομένων στη διαδικασία βελτίωσης των παρεχομένων από το μουσείο υπηρεσιών.

Κατά συνέπεια είναι προφανές ότι η εφαρμογή ενός συστήματος αναγνώρισης των μουσείων θα έχει πολλαπλά οφέλη. Θα εξασφαλίσει στα μουσεία βιωσιμότητα, θα τα ωθήσει να σχεδιάσουν καλύτερα τις ερευνητικές, εκπαιδευτικές και τις λοιπές δραστηριότητές τους, θα τα βοηθήσει να δημιουργήσουν δίκτυα συνεργασίας και τελικά να συμβάλουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Γενικότερα όμως όλη η παραπάνω διαδικασία είναι ιδιαίτερα χρήσιμη διότι προσφέρει αξιόπιστα στοιχεία για τη χάραξη κρατικής μουσειακής πολιτικής που θα βασίζεται σε απτά δεδομένα και θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας. Πάνω απ' όλα όμως η εφαρμογή ενός συστήματος αναγνώρισης θα συμβάλει μέσα από ένα ουσιαστικό διάλογο και μια δημιουργική πορεία, στην ολοκληρωμένη προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Κλείνοντας, αφού ευχαριστήσω την υπουργό για την εμπιστοσύνη, όλα τα μέλη της ομάδας εργασίας και τα στελέχη των εμπλεκομένων διευθύνσεων για την πολύ καλή συνεργασία που έχουμε επί σειρά ετών, πρωτίστως θα ήθελα να συγχαρώ τον Δήμαρχο Καλαβρύτων κύριο Παπαδόπουλο, τον Διευθυντή του μουσείου κύριο Φωτεινόπουλο και όλους τους εργαζόμενους και τους συνεργάτες του μουσείου για τη

μεγάλη αφοσίωση και την προσφορά τους αλλά και για την αμοιβαία εμπιστοσύνη που αναπτύξαμε και βεβαίως για τη φιλία μας.

Σας ευχαριστώ πολύ